No. 60. 1843

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

DONDERDAG 18 MEI.

DE STAATRAAD GOUVERNEUR der PROVINCIE NOORD-BRABAND, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in deze Provincie, van den 9 dezer maand, N°. 923.

Brengt dienten gevolge bij deze ter kennis van het publiek, dat, uithoofde van dringend vereischte vernieuwingen en reparatien aan de Valbrug over de rivier de *Dongen*, in den grooten weg der 1ste Klasse N°. 3, bij *Raamsdonk*, de passage over die brug, *van den 17 dezer tot den 5 Junij* aanstaande zal gestremd zijn, en dat de passage met rijtuigen en paarden, gedurende die stremming, zal kunnen plaats hebben over het zoogenaamde *Willemsveer*, 5 à 6 minuten gaans boven voormelde valbrug gelegen, over welk veer de passage die vóór den aanleg des grooten wegs tusschen *Breda* en *Gorinchem* plaats had, geschiedde.

's HERTOGENBOSCH, den 11 Mei 1843.

De Staatsraad Gouverneur voornoemd,
A. J. BORRET.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Mei.

De Prinses *Clementine* verlaat heden met haren echtgenoot Parijs, om te Brest zich aan boord der stoomboot *Pluto* naar Lissabon in te schepen.

— In de zitting der afgevaardigden van eergisteren, heeft de minister van finantien over de suikerkwestie het woord gevoerd en de verschillende beschouwingen, waartoe het onderwerp aanleiding geeft, uiteengezet. De minister heeft getracht, de voorstellen van de regering te verdedigen, en heeft al de stelsels, die de vernietiging van de inlandsche suiker niet ten grondslag hebben, bestreden. Er is nog een aantal leden ingeschreven, om over dit belangrijke onderwerp het woord te voeren. De beraadslagingen zullen alzoo nog wel eenige dagen duren.

Heden denkt men dat de heeren *Berreijer* en *Thiers* over deze moeijelijke kwestie het woord zullen voeren.

— De commissie, die met het opmaken van het verslag, betrekkelijk de begrooting, belast is, zal hare taak weldra vervuld hebben. Men verzekert, dat er dit jaar belangrijke bezuinigingen door de commissie zullen worden voorgesteld, die omstreeks twintig millioenen zullen bedragen en welke voornamelijk op het hoofdstuk van oorlog zullen gevonden worden.

— Te Parijs was den 14den het gerucht in omloop, dat eerlang aan de kamers van regeringswege een voorstel zou worden gedaan strekkende tot het sluiten eener geldleening van tien millioen franken, ten behoeve van het door eene aardbeving geteisterde Guadeloupe.

— Men rekent thans, dat er aan de vestingwerken der stad Parijs niet minder dan 25,000 menschen en 5,000 paarden arbeiden. Vooral houdt men zich met den doorloopenden buitenwal bezig. Sommige nieuw aangelegde forten, zooals dat van Issy, zijn in zoodanigen toestand, dat men daarin de kanonnen, mortieren en houwitsers plaatsen kan.

— Volgens een der bladen, *le Courrier*, zou er kwestie geweest zijn van eene nieuwe bevordering van pairs. De raad van ministers was er over geraadpleegd, maar de meerderheid was van oordeel geweest, dat men wel zou doen de benoemingen tot op het laatst van het jaar, kort voor de opening der zitting, uit te stellen.

— Men spreekt van eene nieuwe bevordering bij het personeel der marine; de schouten-bij-nacht *de Moges* en *Lasusse* zouden tot vice-admiraal verheven worden.

— Volgens den *Sentinelle de la Marine* zou de vice-admiraal *Hugon* in het bevel over de vloot in de Middellandsche zee, door den vice-admiraal *Mackau* vervangen worden.

— Langs eenen buitengewonen weg heeft men thans tijdingen uit Madrid tot den 10den dezer. De officiele courant van dien dag hield de benoemingen van het nieuwe kabinet, waarvan de heer *Lopez* de president is, doch de heer *Caballero* het eigenlijk hoofd. Een der leden, de heer *Aguilar* is gezant te Londen; in afwachting zijner komst en in het vertrouwen zijner aanneming zal zijn departement ad interim moeten waargenomen worden. De nieuwe minister van finantien de heer *Ayllon*, is raadsheer bij het hof der rekeningen en was vroeger, even als zijn ambtgenoot *Caballero*, redacteur van den *Eco del Comercio*. Tot dus ver was hij nog niet in zaken van finantien geweest. Men verwachtte dat eerstdaags de nieuwe ministers hun programma aan de kamer zouden mededeelen. De geest van het nieuwe kabinet is eigenlijk gerigt tegen de partij der ajacuchos, of voorstanders van militair beheer en gezag. Men verwacht alzoo dat gezegd programma eene afkeuring zal behelzen van de militaire maatregelen tegen Barcelona en de schuld daarvan op de vorige ministers zal geworpen worden, voorts de aankondiging van eene reductie in het leger, en hervormingen in het binnenlandsch bestuur. De Regent schijnt zich uiterlijk ter goeder trouw aan de eischen van zijn nieuw kabinet te onderwerpen, maar zeker zullen zijne vrienden de ajacuchos daarover ten hoogste verbolgen zijn, en zal het te bezien staan of het nieuwe kabinet, dat toch reeds tot de zeer liberale partij behoort, zich lang zal kunnen staande houden, tegen de oppositie die het voorzeker van vele zijden zal ontmoeten.

— Uit Havanna, waren weder verontrustende tijdingen ontvangen. Een nieuwe, en zoo men zeide geduchte opstand was onder de negers nabij Matanzas uitgebarsten. Zij hadden den ijzeren spoorweg die naar de haven van Carderas leidt vernield.

— Ter beurze van heden (15 *Mei*) waren genoteerd: 5 pCt. 120,85; 3 pCt. 82,05; Nap. r. 108,50; Spanje 30; Ned. 2½ pCt. 58; Rom. L. 104¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Mei.

De heer *A. von Rothschild* zal in deze week naar 's Gravenhage vertrekken.

— Men spreekt hier van twee nieuwe geldleeningen, als de eene voor Oostenrijk en de andere, voor Rusland, beide tot den aanleg van spoorwegen.

— Van de Poolsche grenzen wordt onder dagteekening van 3 Mei aan de Augsburger *Allgemeine Zeitung* gemeld;

» De maatregelen tot uitbreiding der Grieksche kerk in Polen worden nog altijd met de grootste gestrengheid volgehouden. Intusschen begint men toch in St. Petersburg behoefte aan eene beslechting der met den Pauselijken stoel bestaande geschillen te gevoelen. Om deze moeijelijke taak te vervullen heeft men thans den heer *von Butenieff* verkozen, en zijne benoeming tot gezant te Rome is hem reeds naar Konstantinopel toegezonden. Waarschijnlijk zal hij zich over Weenen, waar zijn gezin zich ophoudt, naar Rome begeven, zoodra de heer *v. Titoff* van zijne verlofsreis te Konstantinopel teruggekeerd zal zijn."

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 26 April, was *Hafiz*-Pacha, die in de plaats van *Kiamil*-Pacha tot gouverneur van Belgrad benoemd is, den 21sten uit de hoofdstad vertrokken, om zich op zijnen post te begeven. — De gezant van den Onder-Koning van Egypte, *Sami*-Pacha, was, na een langdurig verblijf te Konstantinopel, van daar naar Alexandrie teruggekeerd.

— Uit Genua meldt men, onder dagteekening van 3 Mei: » Z. M. onze Koning is, vergezeld van den Kroonprins en van een aanzienlijk gevolg, gisteren hier aangekomen, om met eene oorlogs-stoomboot naar Cagliari over te steken, van waar hij eene reis door het eiland Sardinie zal doen. Zijne afwezigheid zal omstreeks drie weken duren. — De regering die sedert de laatste jaren hare aandacht bijzonder op onze buitenlandsche aangelegenheden heeft gevestigd, heeft onlangs weder twee verdragen tot regeling onzer betrekkingen met vreemde Staten gesloten; het eerste een verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart met de republiek Uraguay; het tweede betreft de behandeling der Sardinische en Romeinsche vlaggen in de wederzijdsche beide Staten op den voet van volkomen gelijkheid [illegible]

BELGIE.

BRUSSEL, den 15den Mei.

Het gerucht wil, dat er steeds wordt onderhandeld over de kapitalisatie van het 2de gedeelte der schuld van Belgie ten behoeve van Nederland. Men verzekert, dat het huis *Rothschild* zich verstaat met de Brusselsche bank, en in dit opzigt tegenover de Belgische bank staat. De maatregel wordt door de liberale oppositie, naar het schijnt, afgekeurd en tegengewerkt.

Men schrijft dienaangaande uit Parijs aan de *Emancipation*, onder dagteekening van den 13den dezer, dat de onderhandelingen met het huis *Rothschild* zeer gevorderd zijn, en dat men het nagenoeg omtrent de voorwaarden, zoowel over den aard van het daar te stellen fonds, als het bedrag der uitgifte, eens is. Men spreekt van 3 pCt. schuldbrieven, uit te geven tegen 72 à 73.

— De heer *Canneman*, staatsraad van Z. M. den koning der Nederlanden, is gisteren te Brussel aangekomen met depeches voor de Nederlandsche legatie.

— Te Nivelles zijn de heeren *Mercier* en *Jonet* met eene aanzienlijke meerderheid tot vertegenwoordigers gekozen.

— De algemeene archivarius van het rijk, de heer *Gachard*, is naar Spanje vertrokken, om er historische bouwstoffen te verzamelen, voornamelijk betrekkelijk de spaansche heerschappij in Belgie.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Mei.

Sedert gisteren is alhier weder vereenigd de commissie van inspectie over het militaire onderwijs, bestaande uit de HEd. Gestr. Heeren generaal-majoors jhr. *F. J. P. van der Wijk*, president, graaf *J. F. Dumonceau*, *P. R. Falter*, den kolonel *J. H. Voet* en den kapitein graaf *van Limburg Stirum*, als secretaris, om ten overstaan van den raad van bestuur en toezigt der Koninklijke Militaire Akademie, het examen der kadetten van het 4de studiejaar ter bevordering tot officier, alsmede het jaarlijksch examen van de kadets der andere studiejaren af te nemen. Heden morgen vroegtijdig had eene algemeene voorstelling van het personeel der heeren officieren en beambten der Akademie voor bovengezegde commissie plaats, waarna het voormeld examen over de kadets van het vierde jaar een aanvang heeft genomen.

— Gisteren namiddag ten half 2 ure is binnengerukt het 1ste bat. 8ste regiment, gekommandeerd door de Majoor *Wilhelmie*, komende van Leijden, na te Dordrecht vernacht te hebben.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de Centrale Afdeeling [illegible] ontwerp van wet, betrekkelijk den regtstoestand van Limburg. — Wordt besloten de beraadslagingen over dit ontwerp op aanstaanden Woensdag des morgens ten 11 ure, te doen plaats hebben.

De Voorzitter geeft kennis, dat tot rapporteurs voor het ontwerp van wet, wegens den doorvoer, door de afdeelingen benoemd zijn: voor de 1ste afdeeling, de heer *van Rosenthal*; 2de afdeeling, de heer *Gouverneur*; 3de afdeeling, de heer *Star Busmann*; 4de afdeeling, de heer *van Rappard*; en 5de afdeeling, de heer *van Rijckevorsel*.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van de heeren *Scheers van Harendarspel*, *van Panhuys*, *Menso* en *Borsel van Hogelanden*, verslag gedaan wegens onderscheiden in hare handen gestelde stukken, als: 1°. op een adres van *W. F. Rengers de Man*, snelazijnmaker te Prinsenhage, provincie Noord-Braband, houdende verzoek, dat onderzoek worde gedaan betrekkelijk [illegible] wegens de ontheffing van zijne fabrijk van accijnsvrijen [illegible] van binnenlandsch gedisteleerd, en dat maatregelen worden genomen, ten einde spoedig eene wet worde daargesteld ten aanzien der snelazijnmakers; 2°. op dat van landbouwers in Gelderland, houdende verzoek om wijzigingen in de belastingswet op het gemaal; 3°. op dat van kooplieden te Amsterdam, houdende verzoek tot wijziging der bestaande tarieven voor briefporten; 4°. van bleekers te Haarlem, Leyden, 's Hage enz., houdende bedenkingen ten aanzien van de belasting op de zeep; 5°. van mr. *A. D. Meijer*, te Amsterdam, houdende verzoek om dispensatie ten zijnen behoeve van de verbodswet op het houden der loterij enz.; 6°. van den heer *Lzermin*, te Leyden, houdende nadere bedenkingen in verband met het nieuw ontwerp van wet tot regeling der openbare schuld, en 7°. van ingezetenen te Weesp, die eene belasting op de fondsen en de vermindering van andere belastingen verzoeken. — Al deze adressen worden ter griffie nedergelegd.

Voorts een adres van broodbakkers te Zaandam, waarbij de vermindering van gemeente-opcenten wordt verlangd, wordt overgegaan tot de orde van den dag.

De Vergadering is tot aanstaanden woensdag gescheiden.

— Tot kommandanten zijn benoemd, van Zr. Ms. stoomschip *Marapé*, de kapitein-luitenant ter zee *Baars*; van Zr. Ms. stoomschip *Etna*, de luitenant ter zee 1ste klasse *van Manen*; Zr. Ms. transportschip *Merwede*, de luitenant ter zee 1ste klasse *van Marum*, en van Zr. Ms. wachtschip *Hippomenes*, liggende te Amsterdam, luitenant ter zee 1ste klasse *Steffens*.

— Uit 's Hage schrijft men:

» Gisteren heeft H. M. de Koningin, en 8. Zaturdag HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden de tentoonstelling van schilderijen en andere voortbrengselen van levende meesters met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd. Genoemde tentoonstelling is in de laatste dagen nog met eenige zeer fraaije schilderijen, beeldwerken, enz. verrijkt.

» Gisteren morgen heeft wederom op het strand bij Scheveningen een wedren plaats gehad, waaraan HH. KK. HH. de Prinsen *Alexander* en *Hendrik* deel genomen hebben."

— Uit Coevorden schrijft men van den 9den Mei:

» Heden omstreeks den middag trok het schoone flankbataillon van het 4de regiment infanterie, onder het bevel van den majoor *van Mulken*, de vesting binnen. Met genoegen zagen wij den krijgshaftigen en verdienstelijken chef in de stad, welke hij nu omstreeks zestien jaren geleden verliet, en aangename herinneringen daagden voor onzen geest uit het verledene op. Maar hoe werden deze herinneringen veraangenaamd door de vrolijke en betere toekomst, welke de komst van dit bataillon, onze door rampspoeden zoo gedrukte stad voorspelt. Sedert lang waren wij van het groote voorregt, hetwelk door alle inwoners zoo zeer op prijs gesteld wordt verstoken, van een geheel bataillon binnen onze wallen te hebben. De gunstige beschikking in dezen door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning genomen, heeft dan ook in aller harten de levendigste erkentelijkheid opgewekt. Des avonds vereenigden zich de officieren van genoemd bataillon, en die van het 1ste bataillon des 9den regements met de burgerij vriendschappelijk in de Societeit, en bragten er den avond genoeglijk door. Onder vrolijke herinneringen namen de laatsten een hartelijk afscheid van de burgers, aan wie hun tweejarig verblijf alhier een genoegelijk aandenken schonk, en verlieten onder het kommando van hunnen zoo zeer geachten bevelhebber, den majoor *de Leeuw van Coolwijk*, in den vroegen morgen van den volgenden dag eene vesting, waarin zij eenparig getuigden vele genoegelijke dagen gesleten te hebben."

— Het provinciaal hof van dit gewest heeft dezer dagen uitspraak gedaan in de zaak tegen *Peter Berkers*, oud 31 jaren, geboren te Deurne en wonende te Assen, beschuldigd van het schrijven en laten afgaan van onderscheidene brandbrieven, houdende bedreiging van brandstichting van woonhuizen, indien niet bepaalde sommen gelds op de in die brieven aangeduide plaatsen werden neergelegd. Het hof heeft denzelven schuldig verklaard en veroordeeld tot tentoonstelling en confinement van tien jaren in een rasp- of tuchthuis, en in de kosten.

— Den 8 dezer overleed te 's Hertogenbosch, na een langdurig lijden, de Hoog Edele Gestrenge Heer *Gualtherus Cornelis de Groot*, in leven gepensioneerd Generaal-majoor.

— Aan den Helder is den 15den dezer uit de Middellandsche zee aangekomen Zr. Ms. fregat *Jason*, kommandant, kapitein ter zee *van der Plaat*. Naar men verneemt zal dit fregat zich vereenigen met het exercitie-eskader [illegible] in de aanstaande zomermaanden een kruistogt in de Noordzee te [illegible]

— Uit Groningen schrijft men van [illegible]

» Wij hebben tegenwoordig het genoegen [illegible] twee tentoonstellingen te bezitten, welke zonder twijfel tot [illegible] mogen aangerekend worden. De ééne is eene tentoonstelling voor de kunst, de andere voor de weldadigheid. Die voor de kunst is door het genootschap *Pictura* tot stand gekomen en bestaat uit eene verzameling van 277 schilderijen en teekeningen. Die voor de weldadigheid is door zeven Dames geopend, en bestaat uit voorwerpen voor eene verloting, welker opbrengst voor de kas van de vrouwenvereeniging alhier zal verstrekken."

— Met genoegen verneemt men, dat de op eene kleine schaal door den heer *J. de Haan*, te Kralingen, vervaardigde modellen van stoomwerktuigen, thans de sieraad uitmaken van de modelzaal der Delfsche Akademie. Vooral eene (de laatst vervaardigde dier machine) heeft de bijzonder uitmuntende eigenschap van volgens de jongste verbeteringen te zijn ingerigt en bovendien even regelmatig in het klein als dergelijke werktuigen in het groot te kunnen werken: iets hetwelk van onwaardeerbaar nut is voor het onderwijs aan genoemde industrie-school. Hooger nog klimt in ieders regtmatige schatting de verdienste van deze kunstwerken, wanneer men weet, dat de geniale vervaardiger, een man zijnde van geringen stand en vermogen, dezelve allen ten geschenke heeft afgestaan aan Z. M. den Koning ten dienste der Delfsche Akademie, en zulks niettegenstaande [illegible] zelfs van buitenlands op hooge prijs geschatte waarde.

— Uit Luxemburg schrijft men, dat Z. M. de Koning-Groothertog, tegen het einde der maand Julij aanstaande, het Groothertogdom zal bezoeken. Men vleit zich, dat de bouw van het nieuwe raadhuis tegen dien tijd zoo vere gevorderd zal zijn, dat het der stad mogelijk zal wezen, den Koning-Groothertog binnen hare muren te ontvangen, zullende er alsdan door de stad een feest aan Hoogstdenzelven worden aangeboden.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot den 3 Februarij, melden, dat de twisten tusschen de uitgewekene Boeren en de Kaffers toen voor zoo verre men wist, nog voortduurden, en had een gedeelte der eersten zich andermaal bij de Allemansdrift vertoond, om *Adam Kok* aan te vallen, op wiens land zij aanspraak maken, en die het raadzaam geacht had, eene soort van wapenstilstand met hen te sluiten. Men dacht in de Kaapstad, dat de zaken niet geheel vereffend zouden kunnen worden, zoo lang geene meerdere troepen aangerukt en bepaalde bevelen uit het Moederland ontvangen waren.

— In Parijs is eene spotprent verschenen op de suikerkwestie. De inlandsche suikerfabriekatie is er als een bedlegerig, door ziekte zeer vermagerd man voorgesteld. Regts van hem staan de fabrikanten van beenzwart en machines; de eigenaars van steenkolenmijnen, de raffinadeurs en de landeigenaars, die allen welgedaan zijn en den zieke toeroepen: *Leef!* Links zijn de schatkist, de zeevaart, de kolonien en zeehavens voorgesteld, die uit al hunne magt roepen: *Sterf!* Achter hem staat een minister die hem veertig millioen aanbiedt. Een Commissionnair, gezond en vergenoegd, ledigt de zakken van den zieke in die van de fabriekanten van beenzwart en machines, zeggende: *Houdt maar vol Heeren; er is wel niet veel meer, maar er is toch nog wat.*

— Een engelsch dagblad houdt een berigt, 't welk, indien het zich bevestigt, eene aanwinst zal zijn voor de letterkunde. Een voormalig vriend van lord *Byron*, wonende te Genua, had ter bewaring gekregen de papieren van den dichter, tijdens hij zijn jongste reis naar Griekenland ondernam, alwaar hij, gelijk men weet, overleden is. Onder die papieren nu bevond zich het slot van *Don Juan*, namelijk de laatste acht zangen van het dichtstuk, 't welk lord *Byron* voornemens was in vier en twintig zangen te bewerken, en waarvan hij er slechts zestien aan zijn uitgever afgeleverd had.

Vervolg en slot van het nieuw ontwerp van wet, nopens de boedelscheidingen, rakende de minderjarigen.

Art. 1122. Indien de erfgenamen, of een of meer hunner, van oordeel zijn, dat de onroerende goederen des boedels, of sommige daarvan, hetzij in het belang van den boedel tot betaling van schulden als anderzins, hetzij om eene behoorlijke verdeeling te kunnen daar stellen, verkocht behooren te worden, kan de regtbank, na verhoor der andere belanghebbenden, den verkoop bevelen, overeenkomstig de voorschriften van de artikelen 690 tot 694 van het Wetboek van Burgerlijke Regstvordering, des echter, dat, indien de verkoop in het openbaar geschiedt, de tegenwoordigheid, immers de behoorlijke oproeping, van toeziende curators wordt gevorderd.

Indien een der mede-erfgenamen een stuk onroerend goed koopt, heeft zulks ten zijnen opzigte hetzelfde gevolg, als of hij het bij scheiding verkregen had en wordt mitsdien ook de koopprijs met hem bij de scheiding verrekend.

Art. 1123. De waardering der op het tijdstip der boedelscheiding in den boedel aanwezige goederen, geschiedt als volgt:

Schuldvorderingen, welke in prijscouranten, op openbaar gezag daargesteld en uitgegeven, vermeld zijn, worden volgens die prijscouranten gewaardeerd.

Andere roerende goederen tegen de waarden, op welke zij bij de boedelbeschrijving geschat zijn, ten ware een of meer erfgenamen eene andere schatting door eenen deskundigen mogten verlangen.

Onroerende goederen tegen den prijs, door drie deskundigen te bepalen.

Art. 1124. De deskundigen worden benoemd door de belanghebbenden, of, in geval van verschil, door den kantonregter, binnen wiens kanton de erfenis is opengevallen of, voor zoo ver het de waardering van onroerende goederen betreft, door den kantonregter, binnen wiens kanton die goederen gelegen zijn.

Makelaars doen de waardering op den eed, bij den aanvang hunner bediening afgelegd.

Andere deskundigen worden voor de waardering beëedigd door den kantonregter, binnen wiens kanton de erfenis is opengevallen, of, voor zoo verre het de waardering van onroerende goederen betreft, door den kantonregter, binnen wiens kanton die goederen gelegen zijn.

Indien partijen ten aanzien van onroerende goederen, buiten het Koningrijk gelegen, omtrent de deskundigen niet kunnen overeenkomen, bepaalt de kantonregter van het kanton, waar de erfenis is opengevallen, hoe die deskundigen benoemd en beëedigd worden.

Art. 1125. Na de regeling van den inbreng en van hetgeen door den boedel aan een of meer der erfgenamen, uit welken hoofde ook, verschuldigd is, wordt het overschot van den boedel en het aandeel van iederen erfgenaam of staak bepaald.

Vervolgens wordt met onderling goedvinden der belanghebbenden, bij toescheiding aangewezen, welke goederen in ieders aandeel vallen, en, zoo daartoe gronden zijn, welke geldsom een of meer aandeelen aan de anderen ter gelijkmaking moeten uitbetalen. Zoo de belanghebbenden zich wegens zoodanige toescheiding niet kunnen verstaan, worden er zoo vele kavelingen gemaakt, als er erfgenamen of staken zijn, en bepaalt het lot de toedeeling der kavelingen.

De onderverdeeling van de aan eene staak toebedeelde goederen, geschiedt op gelijke wijze.

Art. 1126. Na de loting zijn de erfgenamen bevoegd tot de ruiling van de hun bij het lot toebedeelde kavelingen, mits zulks geschiede vóór het sluiten der akte van scheiding en daarin worde opgenomen.

Deze ruiling heeft hetzelfde gevolg, als of de over en weder geruilde goederen waren toegescheiden.

Eene dergelijke ruiling kan, op dezelfde wijze en met hetzelfde gevolg ook omtrent een gedeelte der toegescheiden goederen plaats hebben tusschen erfgenamen welke het vrije beheer over hunne goederen bezitten.

Art. 1127. De papieren en bewijzen van eigendom, tot de toebedeelde goederen behoorende, worden overgegeven aan hem, aan wien de goederen zijn toebedeeld.

Indien die stukken betrekking hebben op een aan meer dan één erfgenaam toebedeeld goed, verblijven zij bij dengenen, aan wien het voornaamste gedeelte van zoodanig goed is toegescheiden, onder verpligting, om daarvan aan de mede-erfgenamen inzage, en, zoo iemand hunner zulks begeert, afschriften of uittreksels ten diens keuze te geven.

Art. 1128. De algemeene boedelpapieren blijven in bewaring van hem, dien de meerderheid der erfgenamen, of, in geval van verschil, de kantonregter daartoe benoemd heeft, onder gelijke verpligting, om inzage en uittreksels of afschriften te geven, als bij het vorige artikel is bepaald.

Art. 1129. Ieder erfgenaam wordt geacht onmiddellijk te zijn opgevolgd in de hem toebedeelde, of in de door hem bij aankoop, krachtens art. 1122, verkregene goederen.

Geen der erfgenamen wordt alzoo gerekend immer den eigendom van de andere goederen der nalatenschap gehad te hebben.

Art. 1130. De mede-erfgenamen zijn verpligt, ieder in evenredigheid van zijn aandeel, elkander over en weder te vrijwaren tegen alle stoornis en uitwinning, welke uit eene oorzaak vóór de verdeeling ontstaan, voorkomen, mitsgaders voor de gegoedheid van schuldenaren, van renten of andere schuldvorderingen.

De vrijwaring heeft geen plaats, wanneer die bepaaldelijk bij een bijzonder en uitdrukkelijk beding in de akte van boedelscheiding is uitgesloten. Zij houdt op wanneer de mede-erfgenaam door zijne schuld de uitwinning ondergaat.

De vrijwaring voor gegoedheid van schuldenaren van eene rente of andere schuldvordering des boedels, is alleen dan verschuldigd, wanneer de schuldvordering aan een der erfgenamen voor het volle bedrag is toebedeeld, en indien door zoodanigen erfgenaam wordt bewezen dat de schuldenaar reeds tijdens het verlijden der akte van boedelscheiding onvermogend was.

De vordering tot vrijwaring in het voorgaande lid bedoeld, kan niet worden ingesteld na verloop van drie jaren sedert de boedelscheiding.

Art. 1131. Indien een of meer der erfgenamen zich buiten staat bevinden om hun aandeel in de ter zake van eenige vrijwaring aan hunnen mede-erfgenaam verschuldigde schadeloosstelling te voldoen, wordt het door hem of hen verschuldigde aandeel, naar evenredigheid van ieders erfdeel, omgeslagen over den gewaarborgden en de mede-erfgenamen, die in staat zijn te betalen.

Artikel Twee. Volgens de bij deze wet daargestelde wijziging van het Burgerlijk Wetboek, zullen alle boedels, waarvan tijdens het in werking komen dezer wet nog geene scheiding tot stand is gebragt, en waarop de zestiende titel van het tweede boek van het Burgerlijk Wetboek toepasselijk is, gescheiden worden.

Lasten en bevelen.

Het voorloopig verslag nopens het ontwerp tot wijziging van de heffing der regten van doorvoer, houdt onder anderen in:

§ 1. In de *eerste* plaats is in twee afdeelingen de quaestie ter sprake gekomen omtrent de grondwettelijke bevoegdheid des Konings, tot het sluiten, zonder de medewerking van de wetgevende magt, van traktaten, bij welke, zoo als bij de Mainzer overeenkomst van den 31sten Maart 1831, het geval is geweest, wijzigingen worden daargesteld in de finantiële wetten des Rijks. Van de beslissing van dit vraagpunt zoude, naar het gevoelen dier afdeelingen, moeten afhangen, of het wettig bestaan der bedoelde overeenkomst aan tegenspraak onderhevig moest geacht worden, en of het dus niet voor bedenkelijk moest gehouden worden, dat bij de thans voorgedragene wet daaromtrent eene zijdelingsche erkenning van wege de Staten-Generaal plaats zou hebben.

De meerderheid heeft echter gemeend, dat, welk ook het gevoelen zijn moge omtrent het beginsel van ons staatsregt ten aanzien van de wettelijke werking van door den Koning gesloten traktaten, en hoedanig men denken moge omtrent de vraag, of niet het Mainzer traktaat, met betrekking tot de quaestie, eenigzins uit een bijzonder oogpunt behoort beschouwd te worden, het in alle gevalle niet te ontkennen valt, dat bij meer dan eene gelegenheid het wettig bestaan van dat traktaat in latere wettelijke verordeningen door de Staten-Generaal erkend is geworden.

§ 2. In de *tweede* plaats is in al de afdeelingen de vraag behan-

deld geworden, of de Mainzer overeenkomst al dan niet geacht moet worden een *privilegie* in het stuk van belastingen, in den geest van art. 196 der grondwet, te hebben daargesteld. De twijfel was bij velen ontstaan ten gevolge van de aanmerking, voorkomende in de memorie van toelichting, dat de toestand van uitzondering, welken de Mainzer overeenkomst met opzigt tot het regt van doorvoer heeft doen geboren worden, duurzaam niet overeen te brengen zou zijn met den geest en de strekking van voormelde grondwettelijke bepaling; hoezeer met deze aanmerking niet wel scheen te strooken de voordragt zelve, bij welke toch niet de geheele opheffing van dien exceptionelen toestand, maar slechts eene uitbreiding van denzelven wordt voorgesteld.

Van de 40 leden, welke aan het onderzoek van het ontwerp hebben deel genomen, heeft ongeveer de helft stellig verklaard van gevoelen te zijn, dat de Mainzer overeenkomst geen privilegie, in den eigenlijken zin van dat woord, heeft daargesteld, en dat alzoo om die reden althans geene noodzakelijkheid bestaat, om den staat van zaken, door die overeenkomst te weeg gebragt, te doen eindigen. Men oordeelde, dat de bepaling der grondwet, op welke de Regering zich beroepen heeft, privilegien aan personen toegekend bedoelde, niet de zoodanigen, welke het gevolg zijn van de bijzondere ligting of gesteldheid van sommige localiteiten. Men meene, dat hier de rede niet was van het beginsel van gelijkheid van regten, noch van het verleenen van gunsten aan den eenen met uitsluiting van den anderen, maar van het voeren van een goed en geregeld toezicht tot wering van den sluikhandel, waartoe de bevoegdheid aan de Regering niet moet ontzegd worden. Sommige dier leden meenden ook, dat doorvoerregten niet als eigenlijke belastingen kunnen aangemerkt worden, maar veeleer voor beschermende regten te houden zijn, welke uit derzelver aard niet altoos voor eene algemeene toepassing vatbaar worden geoordeeld. Eene onbeperkte vrijheid van doorvoerhandel zou, naar het oordeel van die leden, eene schadelijke uitwerking kunnen hebben op den handel. (*Vervolg hierna.*)

Wij zijn uitgenoodigd het volgende artikel een plaats in onze courant in te ruimen:

» In eenen tijd, dat ondernemingen van bijzondere personen zeldzaam, dat geheele volken tot eene industriële onderneming zich vereenigen en de beurs van rijke vorsten zelfs op contributie gesteld wordt om eene gewone fabriek te doen werken, — in dezen tijd verdient zonder twijfel, wel eene bijzondere belangstelling niet alleen, maar ook elders dan in onze omstreken geene geringe voldoening, die van Z. E. den Heer Generaal *van Gorkum*, welke, sedert naauwelijks een jaar tusschen Bergen-op-Zoom en Wouw aangevangen, zich thans reeds in volle werking bevinden.

Te midden eener dorre en woeste landstreek waar niets dan water, duin en heide eene ruimte van meer dan 300 bunders overdekten, waar zich voorheen aan kar noch wagen een veilige weg aanbood — op dezen grond staan thans drie fabrieken van den eersten rang, zoowel in fabrikaten als werking, — te weten: eene houtzuur-, teer- en terpentijn-fabriek, een steenoven en eene pannen- en plavuizen bakkerij; terwijl de grond zelf voor het meerendeel in allerwegste bouw-, wei- en boschlanden herschapen wordt of reeds is, die, van breede lanen doorsneden, en met eiken-, beuken-, populieren, iepen en allerlei pijnboomen afwisselend beplant zijn.

Eene plantagie van meer dan 300 vruchtdragende kastanje-boomen, door acacia's beschut, versiert den toegang der eerste fabriek; terwijl uitgestrekte weilanden, het water vervangen, waarmede sedert den zondvloed misschien deze vlakte, nu eens meer dan eens minder bedekt was, en aan hetwelk thans op eene kunstige wijze eene afleiding gegeven is.

Eene gemakkelijke herberg verbeidt den reiziger of bezoeker, die eenige zaken op eene der fabrieken te verrigten heeft, of langs dezelve zijnen weg neemt.

Eenige woningen zijn gebouwd tot huisvesting der arbeiders, van welke velen echter, nog op verren afstand hunne legerstede moeten zoeken.

Wie zoude zich intusschen niet thans reeds verlustigen in de levendigheid, welke deze streek van jaar tot jaar meer en meer moet aanbieden. Hier vindt de landbouwer, de industrieel in ruimer zin, de bevorderaar van wetenschappelijken voortgang; hier vinden allen ruime stof voor hunne wenschingen en voldoening voor hunne weetgierigheid.

Voor de nieuwe in hare soort onbekende fabriek van velerlei teeren, houtzuren, houtskolen en koolpulver, tot zuivering van vloeistoffen dienende, is noch octrooi, noch eenig ander voorregt voorhanden daar de uitmuntende hoedanigheden der fabrikaten, waaronder in het bijzonder aangeprezen wordt het houtzuurijzer of pyrolignite de fer, bijzonderlijk geprepareerd ten behoeve van houtwerken, vaartuigen en andere houtmaterialen, die in of boven water moeten dienen om het hout tegen bederf, verrotting of verrotting en den zeeworm te beveiligen.

De ondervinding heeft desgelijks deugd, als middel hiertegen bewezen, terwijl menigvuldige proeven insgelijks bewezen hebben, dat het met deze vloeistof geprepareerd hout, meer dan het dubbel in sterkte en brandzaamheid wint.

De allezins geringe kostbaarheid maakt dit middel daarenboven zeer ligt aanwendbaar, waardoor de gewone teer op eene zeer voordeelige wijze voor houten loodsen of schuren en schuttingen vervangen wordt.

De overige fabrieken, en steen- en pannebakkerijen leveren mede de beste soorten zoowel in kleuren als vormen en hoedanigheid, zoodat wij dezelve algemeen in de naastgelegene gemeenten hoorden aanprijzen, enz.

Opmerkenswaardig is het, dat al deze fabrieken tot de exploitatie van de voortbrengselen des lands hooren, waar zij gevestigd zijn, en de teerfabriek is te meer opmerkelijk, omdat in dezelve vele andere in de bosschen verwaarloosde artikelen, thans voor het behoud van scheepsgebouwen en andere houtwerken dienstig gemaakt worden.

Evenzeens is het gelegen met de exploitatie van de klei, welker aanwezen te dezer stede te voren onbekend was, tot steenpannen en plavuizen. — En dit alles, gepaard met de herschepping van eenen wilden en woesten grond, voor een groot deel nog kort geleden met water overdekt, in veilige bouw- en weilanden, doet ons aan het zeggen van eenen bekenden schrijver denken: » Qui inculta loca, » excolit, terras in patria expugnat, quique efficit, ut indecins » homines vitam felicem et tranquillam ibi degant, ubi antea decem » tantum vixerunt creatoris imago est et imitator numinis divini — en met de bewoners dezer streek dankbaar zijn, dat de genoemde generaal zich in ons midden heeft komen vestigen, met de vurige bede, dat des hemels zegen in alle opzigten over deze zijne ondernemingen in ruime mate moge worden uitgestort. —

189ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

9e Trekking N°. 10283, *f* 1000.
10e —— N°. 11971, *f* 50,000; N°s. 1126, 5216, ieder eene premie van *f* 1000; N°. 15775, *f* 10,000; N°s. 7480, 4347, 16382, 8946, ieder *f* 1000.
11e —— N°s. 21111, 13397, ieder *f* 1000.
12e —— N°. 22815, *f* 15,000; N°. 2478, *f* 1500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 Mei) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 57 een zest., ⅛, 56¹⁵⁄₁₆; ⅝, ¾; dito 5 pCt. 100⅝, negen zest.; Sijndik. 4½ pCt. 97¾, ⅞; ¾; Handelm. 137 drie achtste, 136 ⅞; O. Indie 5 pCt. 100¼, drie zest; Ardoins 20⅝ dert. zest.; dito coupon 27; dito 3 pCt. 33⅛, ¼, ⅛; Portugal te Londen 41 drie achtste, zeven zest; Rusland 4 pCt. 88⅝, 89; Oost. Metalliek 108.

**GETROUWD:

N. SMITS,
van *Eindhoven*,
en
A. M. J. STUYCK.

BREDA, 17. Mei 1843.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

VERPACHTING VAN GRASGEWAS.

De AGENT van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op Maandag den 22. Mei 1843, des voormiddags om tien ure, ten Huize en Herberge van J. VAN ALPHEN, in den *Zandberg* buiten de Ginnekepoort te *Breda*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek Verpachten:

Het GRASGEWAS van de Fortificatiën der Vesting *Breda*, in 24 percelen verdeeld, en zulks voor het Saizoen van 1843.

De Konditiën van Verpachting, liggen ten Kantore van den Agent voor een ieder ter lezing.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

**De Deurwaarder J. LOMBAERTS, zal, op Maandag 29 Mei 1843, ten 10 ure des morgens, op de Plaats *de Meir*, te *Antwerpen*, van wege den Heer KOLLMAN-LAUWERS, publiek en definitief Verkoopen:

Verscheidene DELIGENCES	}	in den allerbesten staat van onderhoud.
dito OMNIBUSSEN		
1 extra schoone KOETS		
1 dito dito CALECHE		

Verscheidene TREINEN van DELIGENCES, extra schoone RESSORS, cirka 1500 paren nieuwe HOEFIJZERS, 1 STOOT-WAGEN, eene groote partij WIELEN, dito WAGENMAKERS-GEREEDSCHAPPEN, en meer andere voorwerpen, te veel om te vermelden.

Alle deze Goederen zullen op den dag des Verkoopings, van 8 uren des morgens, door een ieder kunnen gezien worden.

Deze Verkooping zal geschieden met verhooging van 10 pCt. ten laste der Koopers; op zes maanden crediet, mits voor de Verkooping ten Kantore van voorschreven Deurwaarder solvabelen Borg te stellen, en verder op konditiën ter plaatse voor te houden.

ZEGT HET VOORT.

TE HUUR:

Eene HUIZINGE, met STALLING, SCHUUR en TUIN, waarin sedert jaren de SPEK- en VLEESCH-SLAGTERIJ is uitgeoefend, staande en gelegen in de Veenstraat, Wijk G, N°. 88, te *Geertruidenberg*. De SLAGTERS-GEREEDSCHAPPEN kunnen daarbij des verkiezende worden overgenomen.

Te bevragen bij W. SWEEP, te *Geertruidenberg*.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.